

Baka István Versmozi a Belvárosi Moziban

/Bejegyzésünk híven követi ANCSIN ZSUZSANNA mondatait, melyek a SZEGED.HU hasábjain jelentek meg 2023. november 3-án./

November 15-én, szerdán 16 órától 22 óráig Baka István verseit bemutató videókat tekinthetnek meg az érdeklődők a Belvárosi Mozi Balázs Béla termében. A vetítés előtt Tóth Károly, a szegedi közgyűlés kulturális bizottságának alelnöke és Bakos András újságíró mond köszöntőt. A rendezvény ingyenesen látogatható.



Baka István halálának huszonötödik évfordulóján, vagyis 2020-ban a költő tisztelői és barátai, szegedi magánemberek, valamint a Baka István Baráti Kör tagjai indították útjára azt a kezdeményezést, amely a szegedi költő lírájának minél szélesebb körben való megismertetését tűzte ki céljául.

A Baka István és Martin Heidegger találkozása a Molnár és a Tápai utca sarkán című kötet kiadását is szegedi magánemberek és vállalkozások finanszírozták, amelyben tizenöt szerző osztott meg egy-egy élményt valamelyik Baka-vershez kapcsolódóan. A költő munkásságáról Magyarországról, Ausztráliából, az Egyesült Államokból és Erdélyből is érkeztek megemlékezések.

A kis kötet méltán viseli a Bevezetés a Baka-univerzumba alcímet, és nem titkolt célja, hogy az olvasó kedvet kapjon a Baka-versek olvasásához. A Szegeden élt és alkotott Baka István költő idén lenne hetvenöt éves. 1995-ben bekövetkezett halála óta lírája egyre ismertebbé és elismertebbé vált.

A költő munkásságát népszerűsítő törekvések következő állomásaként, november 15-én, a Belvárosi Mozi Balázs Béla termében, 16 órától 22 óráig a verseire épülő zenés vers-videókat vetítenek majd. A 6 órás programra bárki, bármikor beülhet, hogy elmerüljön Baka István verseinek világában. A rendezvényen való részvétel ingyenes.

A vetítést megelőzően Tóth Károly, a szegedi közgyűlés kulturális bizottságának alelnöke és Bakos András újságíró tart beszédet. A rendezvény a Baka István Baráti Kör és a Belvárosi Mozi együttműködésével valósul meg.

A szegedi Virág Cukrászda is meglepetéssel készül Baka István születésének évfordulójára. A cukrászda falára felkerül a költő portréja, továbbá az asztalokra elvihető szórólapokat helyeznek ki, hogy az érdeklődők elolvashassák Baka István a Virág Cukrászdáról írt vidám hangulatú versét.

Ilyen és ehhez hasonló videókat láthatnak majd a vetítésre beülő, verseket szerető nézők:

BAKOS ANDRÁS VETÍTÉS ELŐTTI BEVEZETŐJE:

Verseket az ő hangján

Olvasunk a moziban. Máshogy, mint amikor feliratos filmet nézünk, mert most kapcsolatba lépünk azzal az emberrel, akinek a szavai elénk kerülnek.

Ez, hogy ilyenkor létrejöhet ez a személyes viszony, jellemző a versekre.

Nézzük este az amerikai krimisorozatot, amelyben Angela Montenegro, az igazságügyi orvostani intézet grafikusa, aki az áldozatok csontvázáról, fogazatáról készít háromdimenziós rekonstrukciót, egyszer csak azt kérdezi a főnökétől: „hová merült el szép szemed világa?” Vörösmarty verse kezdődik így, A merengőhöz. A magyar szinkron rendezője csempészte be ezt a sort, azoknak, akik fölismerik, hadd örüljenek vele együtt. És a Dr. Csont tényleg arról is szól, hogy az emberiség – Vörösmarty és Baka szavával – tényleg sárkányfog-vetemény.

A költőt nem csak a szavai által lehet megismerni, hanem személyesen is, de az nehezebben megy.

Ennek a rendezvénynek az ötletgazdája Baka Istvánnal a szegedi Stadion ABC pénztáránál néhányszor együtt állt sorban. Az újságban már látta az arcképét, tudta, hogy költő, olvasta a verseit, de nem merte megszólítani. Pedig a legtöbb költő örül annak, ha olvasóval találkozik, mert olyankor kiderül, hogy nem csak a költők olvasnak verset.

Én sem mertem volna megszólítani. Ő szólított meg engem.

Verseket írtam, ezek eljutottak a Délmagyarország szerkesztőjéhez, Darvasi Lászlóhoz, aki megmutatta őket Baka Istvánnak. Ő pedig néhány mondatos ajánlót írt a verseim elé, így jelentek meg a Délmagyarországban. A Holmi folyóirat estjén, Újszegeden Darvasi bemutatott neki, ő pedig azt mondta, menjek el hozzá a Kincskereső szerkesztőségébe, a Victor Hugo utcába, vigyem az új írásaimat, szívesen lát.

Tizenhét éves voltam. Harmadikos gimnazista, matematikából kettes. A tanárunk meggyőződése volt, hogy a lassú felfogású diákokkal pattogósan, hangosan kell beszélni, attól megokosodnak. A péntek dupla matematikával ért véget, ez nekem két óra szorongás volt. Utána mentem a Kincskereső szerkesztőségébe, ahol a költő várt. Kíváncsi volt arra, amit előző este írtam, elolvasta, odaadta az ő munkáit. Versformákról, metaforákról beszélgettünk, zenét hallgattunk. Tanított, arra, mi a jó a komolyzenében, arra is, hogy a szorongás természetes. Ő felnőttként már otthonosan szorong, mert szembe lehet nézni azokkal a teremtményekkel és körülményekkel, amelyektől tartani szokás, és ez a megfigyelés segít elviselni a nyomasztó érzést. Ha írunk róla, még többet segít, és már nem csak nekünk. Olyan volt, amilyenek a versei. Felnőttnek tekintett, a bizalmába fogadott.

Az első fontos ember, aki nem tartozott a családomhoz. Amikor meghalt, természetes volt, hogy elmegyek a temetésére Szekszárdra. Megnéztem a várost, ahol ő volt gyerek, gimnazista, ahová hazajárt verset írni. Tudom, hol van a sírja.

Egy ideje majdnem minden évben látom.

Szekszárdon májusban is, augusztusban is rendeztek ultrafutó versenyt. Augusztusban a leghosszabb, 160 kilométeres táv versenyzői délelőtt indultak a

Garay térről, és a város melletti dombokon át, a Sió töltésén, a Duna mellett futottak Bajáig. Egy-egy kör a két bajai szigeten, és irány vissza ugyanazon az úton Szekszárdra. Huszonkét óra a szintidő, a legjobbak feleannyi idő alatt visszaértek, de ők is futottak éjjel. A futó olyankor egyedül van, csak a fejlámpája világít a sötétben. Végig tudja gondolni az összes nyomasztó gondolatát, nem szól közbe senki. Ha segít, hallgathat hozzá zenét. Tanulságos út. Nagyon jólesik hajnalban meglátni a szekszárdi dombokat megint, még ha nem is tudjuk, melyik a Bartina, a Bakta, a Jobb- vagy a Balparásztá.

A temetőbe a verseny másnapján szoktam elmenni, kicsit még merev lábbal. Mint egy lassan botorkáló öregember, viszem a virágot a 47 éves sírjára.

Ez személyes ügy, nem irodalomtörténeti adalék. Csak azért mondtam el, mert megmagyarázza, miért hallom én ezeket a verseket az ő hangján.

Bakos András

(Elhangzott a szegedi Belvárosi Moziban november 15-én, a Bevezetés a Baka-univerzumba című rendezvényen.)

(Forrás: Baka István Baráti Kör, Fb.)

Sajtóvisszhang:

- [Ancsin Zsuzsanna: Baka István Versmozi a Belvárosi Moziban. = Szeged.hu, 2023. november 3. szeged.hu](https://szeged.hu/2023/11/03/ancsin-zsuzsanna-baka-istvan-versmozi-a-belvarosi-moziban/)
- [Bába Csanád: Idén lenne hetvenöt éves Baka István költő, a Belvárosi Moziban vetítéssel emlékeznek meg róla. = Szegeder, 2023. november 3. szegeder.hu](https://szegeder.hu/2023/11/03/baba-csanad-iden-lenne-hetvenot-es-baka-istvan-kolto-a-belvarosi-moziban-vetitesselemlkeznek-meg-rola/)
- [Baka István verseit vetíti a szegedi Belvárosi Mozi. = Magyar Narancs, narancs.hu, 2023. november 10.](https://magyarnarancs.hu/2023/11/10/baka-istvan-verseit-vetiti-a-szegedi-belvarosi-mozi/)
- [A 75 éve született Baka Istvánra emlékeznek Szegeden. = Kultúra.hu, 2023. november 11.](https://kultura.hu/2023/11/11/a-75-eve-szuletett-baka-istvanra-emlekeznek-szegeden/)